

**การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์
ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

**The Development of Learning Achievement of Geography
Strands Through Employing Learning Packages of STAD
Cooperative Learning Technique in Mathayomsuksa 4.**

เชษฐา กลิ่นเทศ

Chetta Kinthed

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบึงสามพันวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

E-mail : Kruchet@hotmail.com โทร 09-3131-3615

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน หลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากหมายเลขห้อง ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 เป็นกลุ่มทดลอง จำนวนนักเรียน รวม 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ (t – test) แบบ Dependent

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 2.43$)

4. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็น ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.14$)

ABSTRACT

The purposes of this research were ; (1) To develop learning achievement through learning packages of STAD Cooperative Learning Technique to reach the efficiency of standard criterion at 80/80; (2) To compare the achievements of students in Mathayomsuksa 4 before and after learning Geography Strands through learning packages of STAD Cooperative Learning Technique; (3) To study students' cooperative behaviour in group activities as learning packages of STAD Cooperative Learning Technique; (4) To study the attitudes of students toward learning Geography Strands through learning packages of STAD Cooperative Learning Technique.

The participants in the current study were randomly selected from one out of six classes of Mathayomsuksa 4 students in academic year 2017. The selected participants were from class 4/1 which consisted of 36 students. Research instruments were; (1) The learning packages of STAD Cooperative Learning Technique; (2) Lesson plans of development of learning achievement through employing learning packages of STAD Cooperative Learning Technique; (3) A test of learning achievements; (4) An evaluation form of students' cooperative behaviour in group activities in learning Geography Strands through learning packages of STAD Cooperative Learning Technique; (5) The attitudes of 4/1 students toward learning Geography Strands through learning packages of STAD Cooperative Learning Technique. The research was analyzed by statistics, mean, standard deviation and t-test.

Research findings showed that; (1) The learning packages of STAD Cooperative Learning Technique reached the efficiency of standard criterion at 80/80; (2) Mathayomsuksa 4/1 students who learnt Geography Strands through learning packages of STAD Cooperative Learning Technique had significantly higher achievement scores than previous at a statistical level of .05; (3) To study students' cooperative behaviour in group activities as learning packages of STAD Cooperative Learning Technique; (4) The attitudes of 4/1 students toward learning Geography Strands through learning packages of STAD Cooperative Learning Technique were at a moderate level ($\bar{X} = 4.14$.)

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคม และการพัฒนาการศึกษาของไทย การพัฒนาการศึกษาจำเป็นต้องเตรียมคนให้พร้อม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีความสามารถเต็มศักยภาพ อิทธิเดช น้อยไม้ (2560 :11) ได้กล่าวว่า “...สังคมศึกษาหรือสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นศาสตร์ความรู้หนึ่งที่มีความสำคัญ และมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจการดำรงชีวิตอยู่ในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา สามารถปรับตัวและปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม...” การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบและขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552 : 197) ได้กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบ STAD ก็เป็นรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากการใช้เทคนิค Student Team Achievement Division (STAD) นี้จะเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้เนื้อหาในบทเรียนด้วยตนเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันหาคำตอบของคำถามที่ครูผู้สอนได้แจกให้ ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดความเข้าใจกับเนื้อหาและได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกันทุกคน ทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักที่จะทำงานร่วมกันกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมห้อง เมื่อถึงเวลาแยกย้ายทำแบบทดสอบก็สามารถทำคะแนนได้มากขึ้นอีกด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมใหม่ที่ได้พัฒนามาจาก วิธีการเรียนการสอนหลาย ๆ ระบบ เข้ามาประสมประสานกันให้กลมกลืนกันได้อย่างเหมาะสม นับตั้งแต่การเรียนรู้ด้วยตนเอง การร่วมกิจกรรมกลุ่ม การใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ มีเป้าหมายให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ ได้ลงมือ ปฏิบัติ และผู้เรียนมีโอกาสเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ ทิศนา แคมมณี (2553 : 95) ได้กล่าวไว้ว่าเทคนิคการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นการให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน หลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553 : 121) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถต่างกัน ได้ร่วมมือกันทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจและเต็มใจรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีวิธีการดำเนินการหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัล แตกต่างกันไป เพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน

ทศนา แคมมณี (2560 : 65-73) ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส.ที.เอ.ดี. (STAD)

คำว่า “STAD” เป็นตัวย่อของ “Student Team Achievement Division” กระบวนการดำเนินการ ดังนี้

1. จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (home group)

2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับเนื้อหาสาระ ศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนั้นอาจจะมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอน และเก็บคะแนนของตนไว้

3. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ (improvement score) ซึ่งหาได้ดังนี้

คะแนนพื้นฐาน : ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้งที่แต่ละคนทำได้

คะแนนที่ได้ : ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน

คะแนนพัฒนาการ ถ้าคะแนนที่ได้ คือ

-11 ขึ้นไป	คะแนนพัฒนาการ	=	0
-1 ถึง -10	คะแนนพัฒนาการ	=	10
+1 ถึง 10	คะแนนพัฒนาการ	=	20
+11 ขึ้นไป	คะแนนพัฒนาการ	=	30

4. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา นำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

นภตล ยิ่งยงสกุล (2560 : Online) ได้กล่าวว่า ชุดการสอนหรือชุดการเรียนรู้มาจากคำว่า Instructional Package หรือ Learning Package เดิมทีเดิยวมักใช้คำว่าชุดการสอนเพราะเป็นสื่อที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอน ต่อมาแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น นักการศึกษาจึงเปลี่ยนมาใช้คำว่าชุดการเรียนรู้ (Learning Package) บางครั้งเรียกรวมกันว่า ชุดการเรียนรู้การสอน เพราะการเรียนรู้เป็นกิจกรรมของนักเรียน และการสอนเป็นกิจกรรมของครูกิจกรรมของครูกับนักเรียนจะต้องเกิดคู่กัน บางครั้งก็จะพบคำว่า “ชุดกิจกรรม” เพื่อจะได้ได้คลุมถึงกิจกรรมของครูและนักเรียนซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development Process) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 6 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากหมายเลขห้อง ได้นักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 รวมนักเรียนทั้งหมด 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ แบ่งออกเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จากผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก 2) แผนการจัดการเรียนรู้การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 14 แผน จากผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลปรากฏว่า ได้ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.62 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เหมาะสม มากที่สุด 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และทักษะด้านพุทธิพิสัยทั้ง 6 ระดับของ บลูม (Bloom's Taxonomy) ได้แก่ ระดับความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ โดยใช้สูตร IOC (พิสนุ พงศ์ศรี, 2550 : 138 - 139) เป็นข้อสอบที่มีความสอดคล้อง ค่า IOC ระหว่าง .40 - 1.00 มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.22 - 0.63 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.32 - 0.76 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson Method) โดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 4) แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบประเมินแบบรูบริค (Rubric) จำนวน 5 ข้อ 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค STAD ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating -Scale) จำนวน 10 ข้อ จากการประเมินผลของผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย 4.37 มีคุณภาพอยู่ในระดับ มาก

แบบแผนการวิจัย เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development Process) โดยมีรูปแบบการวิจัย (อนุวัติ คุณแก้ว, 2556 : 119) ดังนี้

ตาราง 3.3 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X ₁	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

E	แทน	กลุ่มทดลอง
T ₁	แทน	การทดสอบก่อนเรียน
T ₂	แทน	การทดสอบหลังเรียน
X ₁	แทน	กลุ่มทดลอง ที่จัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิค STAD

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ตาราง แสดงคะแนนจากการทดสอบประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่าง ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (N = 36)

หน่วยการเรียนรู้ที่	คะแนนจากแบบฝึกหัด	คะแนนจากแบบทดสอบ	E_1 / E_2
	ที่กำหนดให้ (E_1) ร้อยละ	หลังเรียน (E_2) ร้อยละ	
1	82.41	81.25	82.41 / 81.25
2	82.50	81.75	82.50 / 81.75
3	82.42	81.50	82.42 / 81.50
4	82.25	81.75	82.25 / 81.75
5	82.33	81.50	82.33 / 81.50

จากตาราง แสดงให้เห็นว่า การทดสอบประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่าง ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1, 2, 3, 4, และ 5 มีประสิทธิภาพ ดังนี้ 82.41 / 81.25, 82.50 / 81.75, 82.42 / 81.50, 82.25 / 81.75 และ 82.33 / 81.50 ตามลำดับ แสดงว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน หลังเรียน สารະภูมิศาสตร์
ตาราง แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน หลังเรียน สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ด้วยการทดสอบประสิทธิภาพของกลุ่มตัวอย่าง ($N = 36$)

การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	คะแนนเต็ม	X	S.D.	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	30	15.92	2.74	13.75**	0.000
หลังเรียน	30	22.92	2.59		

** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า เมื่อนักเรียนเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD แล้ว จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

การประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิเคราะห์ผลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลจากการประเมินของกรรมการทั้ง 3 ท่าน พบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 2.43$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า พฤติกรรมการทำงานในกลุ่ม สมาชิกร่วมแสดงความคิดเห็น รองลงมาได้แก่ การให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม, มีความสนใจในการหาความรู้, มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม และการใช้เหตุผลในการตอบคำถามในกลุ่ม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในภาพรวม ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.14$)

ในรายชื่อ นักเรียนมีความคิดเห็นเรียงตามลำดับ ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม / ในชั้นเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานระบบกลุ่ม เห็นด้วยมาก ได้แก่ เป็นการฝึกให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการฝึกการคิดอย่างเป็นระบบของกลุ่ม กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ดีขึ้น เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจกระตุ้นให้นักเรียนอยากมีส่วนร่วมในการเรียน เป็นการฝึกให้นักเรียนแก้ปัญหา(ด้วยระบบกลุ่ม) ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภูมิศาสตร์.

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 2.43$)
4. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็น ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.14$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสานศรี ดวงแก้ว (2558 : 8) พบว่า การสร้างชุดการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การ วิเคราะห์เนื้อหา การวางแผนการสอน การผลิตชุดการเรียนรู้ และการทดสอบประสิทธิภาพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการ และความสนใจของนักเรียน นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง เริ่มตั้งแต่การศึกษา ค้นคว้าจากบัตรเนื้อหาด้วยตนเองจนกระทั่งได้ข้อมูลความรู้เบื้องต้น แล้ว จึงได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยมีการแสดงความคิดเห็น อภิปราย สรุปเนื้อหาในทุกแง่มุม จนเข้าใจดีแล้ว จึงตอบคำถามในบัตรคำถาม ซึ่งนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และผลทำให้ประสิทธิภาพของกระบวนการมีค่าร้อยละสูงกว่าเกณฑ์ 80 และหลังจากนักเรียนตอบคำถามแล้วมีการตรวจสอบผลซึ่งทำให้นักเรียนทราบผลว่าถูกหรือผิดอย่างไร นอกจากนี้นักเรียนยังได้รายงานผลกิจกรรมกลุ่มและการสรุปบทเรียนในระดับชั้นเรียนอีกครั้ง จึงทำให้เกิดความรู้ความ

เข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น และเมื่อนักเรียนทดสอบหลังเรียนจึงทำคะแนนได้มาก ซึ่งมีผลทำให้ประสิทธิภาพของผลลัพธ์มีค่าร้อยละสูงกว่าเกณฑ์ 80 และทำให้ประสิทธิภาพโดยรวมของชุดการเรียนรู้มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จากการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติติยา สวयरูป (2556 : 42) พบว่า การสอนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยนักเรียนแต่ละคนจะต้องพยายามทำความเข้าใจเนื้อหาทุกประเด็น นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนอยู่ในระดับเก่งจะต้องให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มที่เรียนอ่อนกว่าให้เข้าใจ และเป็นกิจกรรมที่เน้นการทำงานกลุ่ม การทำงานที่มีเป้าหมายร่วมกัน ทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มรู้สึกว่าคุณมีส่วนสำคัญ จึงมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิตีศาตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับ ดีมาก ($X = 2.43$) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการทำงานในกลุ่ม สมาชิกร่วมแสดงความคิดเห็น รองลงมาได้แก่ การให้ความช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม, มีความสนใจในการหาความรู้, มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม และการใช้เหตุผลในการตอบคำถามในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฐ์ชญา อินพูลวงษ์. (2559 : 119) พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ ที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายกลุ่ม สมาชิกมีความสัมพันธ์กันในทางบวก มีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมซึ่งกันและกัน รับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม มีการฝึกความรับผิดชอบการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม ทุกคนมีบทบาทหน้าที่ของตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนในกลุ่ม และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สารະภูมิตีศาตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็น ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.14$) ผลจากการวิจัย พบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม / ในชั้นเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานระบกกกลุ่มเป็นการฝึกให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการฝึกการคิดอย่างเป็นระบบของกลุ่ม กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรา รุ่งอภิญญา (2559 : 9) พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD ที่เน้นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่มและฝึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวมเพื่อความสำเร็จ ของกลุ่ม ซึ่งทำให้สมาชิกระดับเก่งต้องช่วยสอนสมาชิกระดับอ่อน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีส่วนช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทำงานกลุ่ม ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มละความสามารถ และมีการสร้างชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ

ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้สมาชิกตระหนักถึงหน้าที่ของตนและเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) นำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ไปเปรียบเทียบกับกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอื่นๆ
- 2) ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ที่กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ.ดร.โอภาส ปัญญา, ว่าที่ร้อยตรี ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง ผศ.ดร.อัมพร ปัญญา ดร.สุพจน์ ประไพเพชร ดร.คณินันท์ พงษ์ธสาโรช ดร.ณัฐธยาน์ มั่นหมาย และนางเจียมศิริ สำเภา ครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ที่กรุณาแนะนำ การแก้ไข และปรับปรุงเพิ่มเติม ซึ่งทำให้การวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์. (2552). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์อินเตอร์-คอปอเรชัน.

ณัฐชัชญา อินทูลวงษ์. (2559). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เจตคติต่อคณิตศาสตร์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคSTAD. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

ทิตนา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2560). รูปแบบการเรียนรู้ : ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสาสนศรี ดวงแก้ว. (2558). รายงานการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 รายวิชา ส32102 สังคมศึกษา 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมโดยใช้ชุดการเรียนรู้ร่วมกับการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD. องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ : กระทรวงมหาดไทย.

พิสนุ พงศรี. (2550). วิจัยทางการศึกษา.(พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ : บริษัทพอเพอร์ตี้ จำกัด.

อติติยา สวยรูป. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง คอมพิวเตอร์-เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อนุวัติ คุณแก้ว. (2556). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารมณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อิทธิเดช น้อยไม้. (2560). หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.

นภดล ยิ่งยงสกุล. (2560). ชุดการสอน ชุดการเรียนรู้ ชุดกิจกรรม เหมือนหรือต่างกันอย่างไร.

<https://somordon.wordpress.com>. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560.